

Littafin Joel da Ikilisiyar Adventist ta Kwana Bakwai ta Laodicea - Lamba Ashirin da Uku

Jeff Pippenger

2026-01-04

Lamba Ashirin da Uku

A cikin talifi na ashirin da biyu na rubuta cewa, “Sa’an nan a sura ta goma sha ɗaya, ana wakiltar jerin zuriyar zaɓaɓɓun mutanen nan ta wurin sunaye goma daga Shem zuwa Abram. Sura ta goma sha ɗaya labarin hasumiyar Babel ce, amma kuma ita ce jerin zuriyar zaɓaɓɓun mutanen, kamar yadda ake wakiltar su ta wurin Ibrahim. Sura ta goma sha ɗaya tana gabatar da zaɓaɓɓun mutanen da za su shiga cikin alkawari mai ɓangarori uku da Allah. Mataki na uku kuma na ƙarshe shi ne hadayar Ishaku a sura ta ashirin da biyu. Sura ta “goma sha ɗaya” ita ce alpha na farawa, kuma sura ta “ashirin da biyu” ita ce omega na ƙarshe. Bangaskiyar da ake bukata domin a ji muryar Allah a cikin ma’anar sunaye, ba ta bambanta da bangaskiyar da ake bukata domin a ji muryarsa a cikin ƙidayar Kalmarsa ba.”

Babi na goma sha ɗaya yana gabatar da alkawarin Kayinu, da alkawarin Habila. Mun sha nuna sau da yawa cikin shekaru cewa siffon annabci na hasumiyar Babila suna wakiltar alkawari na jabu. Bayan ambaliyar ruwa, an sami sauyin zamanai na shiriya daga bauta a ƙofar Adnin kafin ambaliyar, zuwa bauta a kan bagade bayan ambaliyar. Bagaden yana da takamaiman sharuɗɗan Littafi Mai Tsarki. Dole ne a gina shi da duwatsu na halitta, ba tare da wani sassaka ko faskare dutsen da hannun mutum ya yi ba. Dole ne ya kasance dutse a kan dutse, ba tare da turmi ba.

Manufar hasumiyar ita ce ta yi wa mabiyar Nimrod suna, wadda ke wakiltar hali. A cikin hasumiyar muna ganin mutum yana ƙoƙarin ceton kansa, kuma yana ɗaga kansa kamar allolin sama. Hasumiyar alama ce ta wata ikilisiya da take zaton za ta iya ceton kanta, kuma take zaton ya kamata a ɗaga ta sama, kamar yadda sarakuna goma suke yi a Zabura 83, sa’ad da suke ɗaga kan paparoma a cikin muguwar haɗin gwiwar annabcin Littafi Mai Tsarki, wadda take faruwa a lokacin dokar Lahadi.

Waka ko Zabura ta Asaf. Kada ka yi shiru, ya Allah: kada ka yi fasa da murya, kuma kada ka yi shiru, ya Allah. Gama ga shi, maƙiyanka suna ta hayaniya: kuma waɗanda suke ƙinka sun ɗaga kai. Zabura 83:1, 2.

An hallaka duniya ne a sabon nan ta wurin ambaliyar Nuhu, kuma dalilin da ya sa Allah ya ayyana rufe lokacin jarabawar da aka ba duniyar kafin ambaliyar shi ne cewa tunanin mutum ya zama mugunta kullum. Littafi Mai Tsarki yana magana game da haɗin kai ta hanyoyi dabam-dabam, ɗaya daga cikinsu kuwa shi ne a ga “ido da ido.” Shin mutum biyu za su iya tafiya tare, sai fa idan sun yi jituwa?

Yanzu ina roƙonku, ’yan’uwa, cikin sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu, ku duka ku faɗi abu ɗaya, kada kuma a sami rarrabuwa a tsakaninku; sai dai ku zama cikakku cikin haɗuwa da tunani ɗaya da hukunci ɗaya. 1 Korintiyawa 1:10.

Lokacin da Allah ya rikita harshe a cikin hukunci a kan mulkin Nimrod, hakan yana bayyana cewa kafin wannan rikicewar, dukkansu suna cikin haɗin kai ne, sabili da haka dukkansu hali ɗaya ne, kuma wannan hali addini ne da ya ginu bisa ayyukan mutum—sabanin waɗanda a cikin wannan sura ɗaya aka wakilta ta wurin Ibrahim. Shem rai ne mai aminci a zamanin Nimrod. Masana tarihi suna nuni ga Shem a matsayin wanda ya kashe Nimrod, babban mai tawaye a gaban Ubangiji. Batun yana nan daram ba tare da ra'ayoyin masana tarihin ba, gama Shem mutum ne na alkawari, wanda yake bin jininsa zuwa ga Nuhu, mutumin alkawari, wanda kuma yake bin jininsa baya zuwa ga Seth, wani mutumin alkawari, wanda ya shiga cikin tarihin alkawari domin ya maye gurbin ɗan'uwansa Habila, wanda shi ma wani mutumin alkawari ne wanda ya kasance zuriyar Adamu kai tsaye.

Farawa sura ta goma sha ɗaya ita ce babban rikici tsakanin Almasihu da Shaidan, a cikin mahallin alkawarin rai da alkawarin mutuwa. Nimrod yana wakiltar babban mafarauci a gaban Ubangiji, gama yana wakiltar ikilisiya mai mabiya da yawa. Abram, ta wurin Shem, yana wakiltar ikilisiya mai mabiya kaɗan ne kawai. Shem shi ne mutumin alkawari a lokacin da Nimrod yake gina hasumiyarsa, amma alkawura biyu da suke cikin sura ta goma sha ɗaya ba Shem da Nimrod ne suke wakilta ba, sai dai Nimrod da Ibrahim. Bulus ya bayyana wannan ka'idar annabci a sarari.

Gama wannan Melkizedek, sarkin Salem, firist na Allah Maɗaukaki, wanda ya taryi Ibrahim yana dawowa daga kashe sarakuna, ya kuma sa masa albarka; wanda kuma Ibrahim ya ba shi kashi ɗaya cikin goma na duka; da fari, bisa ga fassara, Sarkin adalci, kuma bayan haka kuma Sarkin Salem, wato, Sarkin salama; ba shi da uba, ba shi da uwa, ba shi da zuriya, ba shi da farkon kwanaki, ba kuma farshen rai; amma an mai da shi kamar ɗan Allah; yana dawwama firist har abada. Yanzu ku lura da girman wannan mutum, wanda ko kakansu Ibrahim ya ba kashi ɗaya cikin goma na ganimar yaƙi.

Hakika kuma waɗanda suke daga cikin 'ya'yan Lawi, waɗanda suke karɓar aikin firistoci, suna da umarni su karɓi zakka daga mutane bisa ga Shari'a, wato daga 'yan'uwansu, ko da yake sun fito daga kashin bayin Ibrahim:

Amma shi wanda asalinsa ba a lissafa daga cikinsu ba, ya karɓi zakka daga wurin Ibrahim, ya kuma albarkaci wanda yake da alkawuran. Kuma ba tare da wata gardama ba, farami ne mafi girma yake albarkata. A nan kuwa mutane masu mutuwa ne suke karɓar zakka; amma a can, wanda ake ba da shaida a kansa cewa yana raye ne yake karɓarta. Kuma in zan iya faɗin haka, Lawi ma, wanda yake karɓar zakka, ya ba da zakka a cikin Ibrahim. Gama har yanzu yana cikin kugun ubansa sa'ad da Malkisadek ya sadu da shi. Ibraniyawa 7:1–10.

Akwai gaskiya ta yanzu da yawa a cikin batun Malkisadik, amma ni dai kawai ina bayyana ne cewa Bulus yana koyarwa kai tsaye cewa halaye na annabci na mutanen alkawari, kuma da wannan, ina nufin, maza da mata a cikin shaidar wahayi waɗanda shaidarsu ta Littafi Mai Tsarki take nuna wata alamar hanya a cikin layin annabci na alkawarin Allah da 'yan Adam. Bulus yana koyarwa cewa Malkisadik, wanda ya rayu kafin a kafa firistocin Lawiyawa a Sinai, sabili da haka fiye da shekaru ɗari huɗu kafin ma a sami firistocin Lawiyawa, ya karɓi zakka daga Lawi. Domin mutum ya kasance cikin firistocin Lawiyawa, dole ne ya zama Balawi wanda zai iya tabbatar da asalin jininsa daga Lawi. Malkisadik ba zai iya nuna cewa asalinsa daga zuriyar Lawi ne ba, gama

Lawi bai riga ya zo duniya ba.

Jerin annabci da ke wakiltar alkawarin Allah da Adamu da Hauwa'u a zahiri alkawura biyu ne. Na farko alkawarin rai ne tare da gwaji mai sauƙi. Bayan farduwa da gazawar gwajin, alkawari na gaba ya kunshi jinin ɗan rago domin a samar da tufafi. Sai kuma alkawarin Allah da 'yan Adam, wanda ake wakilta da bakan gizo, Nuhu da bautar bagade. Sa'an nan kuma akwai Farawa ta goma sha ɗaya inda alkawarin Allah da zaɓaɓɓen al'umma, waɗanda za a kira Ibraniyawa, ya fara. A cikin kowane ɗaya daga cikin waɗannan labaran, mutanen Littafi Mai Tsarki maza ne ko mata na alkawari.

A cikin Farawa sura ta goma sha ɗaya, an bayyana farkon alkawarin rai tare da zaɓaɓɓen jama'a, kuma an bayyana shi a daidai wurin da Nimrod ya kafa alkawarin mutuwa, kamar yadda tubalin da turmi suka wakilta, waɗanda su ne kwaikwayon duwatsu marasa sassaki da rashin turmi da bagadi ya wakilta. 'Yar'uwa White ta sanar da mu cewa bagadi yana wakiltar Kristi; saboda haka, addinin Nimrod, wanda addinin kwaikwayo ne, yana wakiltar Kristi na kwaikwayo.

Sai suka ce wa juna, Ku zo, mu yi tubali, mu kuma ƙone su sosai. Kuma suna da tubali maimakon duwatsu, kuma kwalta ta kasance musu maimakon turmi. Farawa 11:3.

Kuma in za ka yi mini bagade na dutse, kada ka gina shi da sassakakken dutse; gama idan ka daga kayan aikinka a kansa, ka ƙazantar da shi. Fitowa 20:25.

“Muna cikin haɗarin gauraya abin mai tsarki da abin na yau da kullum. Wutar tsarki daga wurin Allah ce za a yi amfani da ita cikin ƙoƙarinmu. Bagade na gaskiya shi ne Almasihu; wuta ta gaskiya kuma ita ce Ruhu Mai Tsarki. Wannan shi ne wahayi da yake ƙarfafa mu. Sai dai idan Ruhu Mai Tsarki ne yake jagoranci da shiryar da mutum ne kawai yake zama amintaccen mai ba da shawara. Idan muka kauce daga Allah da kuma daga zaɓaɓɓunsa domin mu nemi shawara a baƙin bagadai, za a amsa mana gwargwadon ayyukanmu.” Selected Messages, littafi na 3, 300.

Daga cikin sauran gaskiya, ɗaya daga cikin darussan da ake samo ta hanyar annabci daga Farawa goma sha ɗaya shi ne cewa yana wakiltar farkon wani layin annabci. Ambaliyar Nuhu tana nuna wani rabuwa ta annabci. Sa'ad da Nuhu ya fita daga jirgin, ya kamata a sami sabuwar hanyar sujada, kuma hanyar sujada kullum tana haifar da rukuni biyu na masu sujada, kamar yadda aka bayyana a tarihin Kayinu da Habila. Farawa goma sha ɗaya sabuwar duniya ce, mai tarihin farko wanda ya zama labarin tushe na tarihin ƙarshe, sa'ad da mutanen alkawarin Allah na kwanaki na ƙarshe suke kiran ma'aikatan awa ta goma sha ɗaya su fito daga Babila a lokacin rikicin dokar Lahadi. Nimrod shi ne mutumin zunubi a lokacin rikicin dokar Lahadi, kuma Shem, wanda shi ne Ibrahim, shi ne mutumin Allah a cikin wannan rikici ɗaya tak. Tarwatsewa da rikicewar harsuna a Farawa goma sha ɗaya sun fara jim kaɗan bayan Nuhu ya fita daga jirgin. Jigon babi na goma sha ɗaya shi ne alkawura biyu, kuma labarin yana kaiwa ga kammalawarsa sa'ad da aka bayyana mataki na uku na alkawarin Ibrahim a babi na ashirin da biyu.

Babi na goma sha ɗaya shi ne tarihin alfa na zuriyar Ibrahim wanda ya kai ga tarihin omega a babi na ashirin da biyu. Labarin farko na Babel na Nimrod da labarin ƙarshe na miƙa Ishaku, dukansu suna wakiltar hukunci na ƙarshe a kan 'yan Adam. Wannan zuriya ta fara daga hasumiyar Nimrod,

ta kuma miƙa har zuwa miƙa Ishaku, kuma wannan layi ya ƙare a kan hadayu guda biyu masu kishiyar juna. Hadayar Nimrod ta karɓi hukuncin aiwatarwa na Allah, amma hukuncin Ibrahim ya karɓi albarkar Allah. Nimrod shi ne alfa na babi na goma sha ɗaya, Ibrahim kuma shi ne omega na babi na ashirin da biyu. Omega kullum ya fi girma, aƙalla sau ashirin da biyu bisa ga haruffan Ibrananci, kuma ikon da aka bayyana wajen rikita harsuna da watse al'ummai ko'ina, ikon gicciye ya zarce shi ƙwarai. Hasumiyar Nimrod tana wakiltar Twin Towers na 9/11, kuma miƙa Ishaku tana wakiltar dokar Lahadi.

Layin alkawari tare da zaɓaɓɓen al'umma yana farawa da alamar lamba goma sha ɗaya, kuma yana ƙarewa da alamar ashirin da biyu. Layin yana ƙarewa a rufe ƙofar jarabawa a tarihin alfa na Nimrod, haka kuma a tarihin omega na Ibrahim. Ainihin tarihin Nimrod da Ibrahim an gabatar da shi a cikin littafi na farko na Littafi Mai Tsarki, kuma an kafa shi ne a cikin mahallin tattara ragowar abubuwa bayan hallakar da ambaliyar Nuhu ta jawo kwanan nan. A cikin littafi na farko na Littafi Mai Tsarki, misalin alkawura biyu yana ba da shaidu biyu waɗanda suke bayyana rufe ƙofar jarabawa a cikin layin daga sura ta goma sha ɗaya har zuwa ta ashirin da biyu.

Wanda yake azzalumi, bari ya ci gaba da zama azzalumi har yanzu; kuma wanda yake ƙazami, bari ya ci gaba da zama ƙazami har yanzu; kuma wanda yake adali, bari ya ci gaba da zama adali har yanzu; kuma wanda yake mai tsarki, bari ya ci gaba da zama mai tsarki har yanzu. Ru'ya ta Yohanna 22:11.

Nimrod har yanzu azzalumi ne kuma ƙazantacce, kuma Ibrahim har yanzu mai adalci ne kuma mai tsarki, kamar yadda aka bayyana a alfa na Farawa 11–22, haka kuma a omega na Ru'ya ta Yohanna 22:11. Kafin ƙofar jarabawa ta rufe, ana yin wata shela a aya ta 10 cewa kada a hatimce maganganun annabcin wannan littafi. A aya ta gaba nan take kafin ƙofar jarabawa ta rufe, akwai wani annabci a cikin Ru'ya ta Yohanna da za a buɗe hatiminsa. Ayoyi biyu bayan aya ta goma sha ɗaya, Almasihu ya bayar da mabuɗin buɗe hatimin wannan annabcin.

Sai ya ce mini, “Kada ka hatimce maganganun annabcin wannan littafi, gama lokaci ya yi kusa. Wanda yake mai rashin adalci, bari ya ci gaba da rashin adalci har yanzu; wanda yake ƙazami, bari ya ci gaba da ƙazaminsa har yanzu; wanda yake mai adalci, bari ya ci gaba da adalci har yanzu; wanda yake mai tsarki, bari ya ci gaba da tsarki har yanzu. Ga shi kuwa, ina zuwa da sauri; sakamakona kuma yana tare da ni, domin in ba wa kowane mutum gwargwadon yadda aikinsa zai kasance.”

Ni ne Alfa da Omega, farko da ƙarshe, na fari da na ƙarshe. Ru'ya ta Yohanna 22:10–13.

Babi na ashirin da biyu shi ne babin omega na dukan Littafi Mai Tsarki, kuma mabuɗin buɗe annabcin da ke cikin Ru'ya ta Yohanna wanda aka hatimce, shi ne ƙa'idar da Almasihu ya bayyana a bisa dukan sauran ƙa'idaji a babi na ɗaya na Ru'ya ta Yohanna. Babi na ɗaya shi ne harafi na farko na baƙaƙen Ibraniyanci, kuma babi na ashirin da biyu shi ne na ƙarshe. A ayoyi na tara zuwa sha ɗaya na babi na ɗaya, Yohanna ya gabatar da kansa, kuma ya bayyana Almasihu a matsayin Alfa da Omega.

Ni Yohanna, wanda ni ma ɗan'uwanku ne, kuma abokin tarayya a cikin wahala, da kuma a cikin mulki da jimirin Yesu Kristi, na kasance a tsibirin da ake kira Patmos, saboda maganar

Allah, da kuma saboda shaidar Yesu Kristi. Na kasance cikin Ruhuhu a ranar Ubangiji, sai na ji a bayana wata babbar murya, kamar ta kaho, tana cewa, Ni ne Alfa da Omega, na farko da na karshe; kuma, Abin da ka gani, ka rubuta a cikin littafi, ka aika shi zuwa ga ikilisiyoyi bakwai da suke a Asiya; zuwa ga Afisa, da zuwa ga Simirna, da zuwa ga Pergamos, da zuwa ga Tiyatira, da zuwa ga Sardis, da zuwa ga Filadelfiya, da zuwa ga Lawudikiya. Ru'ya ta Yohanna 1:9-11.

A aya ta goma sha daya, Yohanna yana Patmos, amma ya juya a aya ta goma sha biyu, kuma daga wannan wuri zuwa gaba, yana cikin Wurin Tsarki na sama. Saboda haka, a ayoyi 9/11, muna samun shaidar Yohanna, wadda take bayyana Yesu a matsayin Alfa da Omega, abin da Yesu ya riga ya bayyana game da Kansa a aya ta 8:

Ni ne Alfa da Omega, mafari da karshe, in ji Ubangiji, wanda yake, wanda ya kasance, wanda kuma zai zo, Madaukaki. Ru'ya ta Yohanna 1:8.

A aya ta takwas, Yohanna yana rubuta abin da ya ji Almasihu yana fada game da kansa. A ayoyi na tara zuwa goma sha daya, kuwa, Yohanna ne yake magana game da kansa. Wannan yana wakiltar shaidu biyu a ayoyi goma sha daya na farko wadanda suke bayyana Almasihu a matsayin Alfa da Omega. Ayoyi na tara zuwa goma sha daya suna wakiltar nasu tsari na tunani dabam. Ko da yake suna da alaƙa da dukan surar, a cikin wadannan ayoyin Yohanna yana magana ne game da kansa, alhali kuwa; a ayoyi na huɗu zuwa takwas, Yohanna yana magana ne a madadin Allahntaka ga ikkilisiyoyinsa. Aya ta huɗu ta fara wani tsari na tunani, wanda ya kare a aya ta takwas. Ana gane wannan ta halaye na buɗewa na Almasihu wanda ya kasance, kuma yake, kuma zai zo nan gaba, da aka bayyana a aya ta huɗu sannan kuma a sake a aya ta takwas.

Yahaya zuwa ga ikilisiyoyi bakwai wadanda suke a Asiya: alheri da salama su tabbata a gare ku, daga wurin wanda yake, kuma wanda ya kasance, kuma wanda zai zo; kuma daga ruhohi bakwai wadanda suke a gaban kursiyinsa; Kuma daga Yesu Kristi, wanda shi ne shaidan nan mai aminci, ɗan fari daga matattu, kuma shugaban sarakunan duniya. Gare shi wanda ya ƙaunace mu, ya kuma wanke mu daga zunubanmu cikin jininsa na kansa, Kuma ya mai da mu sarakuna da firistoci ga Allah da Ubansa; gare shi ɗaukaka da mulki su tabbata har abada abadin. Amin. Ga shi, yana zuwa tare da gajimare; kuma kowane ido zai gan shi, har ma da wadanda suka soke shi: kuma dukan kabilan duniya za su yi makoki saboda shi. Hakika haka ne, Amin.

Ni ne Alfa da Omega, mafari da matuƙa, in ji Ubangiji, wanda yake, wanda ya kasance, kuma wanda ke zuwa, Madaukaki. Ru'ya ta Yohanna 1:4–8.

Ayoyi uku na farkon sura ta ɗaya suna gabatar da wahayin Yesu Almasihu, wanda aka buɗe hatiminsa jim kaɗan kafin ƙarewar lokacin gwaji, domin aya ta uku ta ce, “lokaci ya kusa.” “Lokaci ya kusa” shi ne daidai wannan magana ta aya ta goma, ta sura ta ashirin da biyu, wadda ta ce, “kada ka hatimce maganganun annabcin wannan littafi, domin lokaci ya kusa.” Annabcin da aka buɗe hatiminsa shi ne Wahayin Yesu Almasihu.

Aya ta huɗu ta fara buɗe hatimin, kuma aya ta huɗu ta fara da shaidar Yohanna cewa, “Ni Yohanna,” sa'an nan kuma a aya ta takwas Almasihu ne da kansa yake bayyana kansa. Shaidar

mutum a farkon waɗannan ayoyi biyar, kuma shaidar allahntaka a ƙarshensu. Aya ta huɗu tana bayyana Uba na Sama a matsayin wanda “yana nan, kuma wanda ya kasance, kuma wanda ke zuwa.” Aya ta takwas tana bayyana Almasihu a matsayin wanda “yana nan, kuma wanda ya kasance, kuma wanda ke zuwa.”

Mabudin buɗe Wahayin Yesu Almasihu shi ne ƙa’idar alpha da omega. A matsayinsa na Farko da na Ƙarshe, Almasihu yana kuma wanzuwa a yanzu, ko da yake Ya kasance a dā kuma Zai kasance a nan gaba. Gaskiyar cewa Yesu da Uba duka su ne Allah wanda ya kasance, kuma yake, kuma wanda har yanzu zai zo, wata gabatarwa ce ta Almasihu a matsayin Alpha da Omega. Shi ne Alpha da Omega, na Farko da na Ƙarshe, Mafari da Ƙarshe, kuma Ya kasance a mafari kuma Zai kasance a ƙarshe. “Maɓallan” mulkin, waɗanda aka bai wa ikkilisiya a Kaisariya Filibbi, su ne kuma “maɓalli” da aka dora a bisa kafadar Eliyakim a Ishaya 22:22. Alpha na littafin Ru’ya ta Yohanna shi ne sura ta ɗaya, omega kuma ita ce sura ta ashirin da biyu, saboda haka muna samun dukan haruffan Ibrananci a cikin surorin Ru’ya ta Yohanna. Sura ta goma sha uku tana wakiltar tawaye na Amurka, daga nan kuma na duniya. Sura ta ɗaya tana gabatar da Almasihu a matsayin Alpha da Omega, sura ta ashirin da biyu kuma tana tabbatar da wannan gaskiya ɗaya, amma dangane da buɗewar da aka ambata a sura ta ɗaya. Surori na ɗaya, goma sha uku, da ashirin da biyu suna wakiltar haruffan Ibrananci uku waɗanda tare suke samar da kalmar “gaskiya.”

A babi na ashirin da uku na Matta, Yesu ya bayyana kaito takwas a kan Farisiyawa da Sadukiyawa. A aya ta ƙarshe ta babi na ashirin da biyu, mu’amalar Almasihu da Yahudawan masu gardama ta ƙare da asirin Dawuda, asiri wanda ba za a iya warware shi ba sai idan ka fahimci ƙa’idar alfa da omega.

Yayinda Farisiyawa suke a taru tare, Yesu ya tambaye su, yana cewa, Me kuke tunani game da Almasihu? ɗan wa ne shi?

Suka ce masa, Dan Dawuda.

Ya ce musu, To, yaya Dawuda cikin Ruhu yake kiransa Ubangiji, yana cewa, Ubangiji ya ce wa Ubangijina, Ka zauna a hannun damana, har sai na sa maƙiyanka su zama matashin ƙafafunka? In kuwa Dawuda yana kiransa Ubangiji, ta yaya ya zama ɗansa?

Kuma ba wanda ya iya ba shi amsa ko da kalma ɗaya, kuma daga wannan rana babu wanda ya ƙara ƙwazo ya yi masa wata tambaya. Matiyu 22:41–46.

Ƙarshen sura ta ashirin da biyu yana bayyana wata alama ta tarihin alkawari. Irmiya ma ya yi magana a kan wannan layin gaskiya:

Maganar da ta zo wa Irmiya daga wurin Ubangiji, tana cewa, Ka tsaya a ƙofar gidan Ubangiji, ka yi shelar wannan magana a can, ka ce, Ku ji maganar Ubangiji, dukan ku na Yahuda, masu shiga ta waɗannan ƙofofi domin ku yi wa Ubangiji sujada. Haka Ubangiji Mai Runduna, Allah na Isra’ila, yana cewa, Ku gyara hanyoyinku da ayyukanku, ni kuwa zan sa ku zauna a wannan wuri. Kada ku dogara ga maganganun ƙarya, kuna cewa, Haikalin Ubangiji, Haikalin Ubangiji, Haikalin Ubangiji, waɗannan ne.

Gama in kun gyara hanyoyinku da ayyukanku kwarai; in kuma kun zartar da shari'a daidai tsakanin mutum da maƙwabcinsa; In ba ku zalunci baƙo, maraya, da gwauruwa, ba kuwa ku zubar da jinin marar laifi a wannan wuri ba, ba kuma ku bi waɗansu alloli don cutar kanku ba: Sai in sa ku zauna a wannan wuri, a ƙasar da na ba kakanninku, har abada abadin. Ga shi, kuna dogara ga maganganun ƙarya, waɗanda ba sa anfani. Ashe, za ku yi sata, ku yi kisa, ku yi zina, ku rantse da ƙarya, ku ƙone turare ga Ba'al, ku kuma bi waɗansu alloli waɗanda ba ku sani ba; Sa'an nan ku zo ku tsaya a gabana a cikin wannan gida, wanda ake kira da sunana, ku ce, An cece mu domin mu aikata dukan waɗannan abubuwan ƙyama?

Shin wannan gida, wanda ake kira da sunana, ya zama kogon ɓarayi ne a idanunku? Ga shi, ni ma na gan shi, in ji Ubangiji. Amma yanzu ku je wurina wanda yake a Shilo, inda na sa sunana tun farko, ku ga abin da na yi masa saboda muguntar mutanena Isra'ila.

Yanzu kuwa, domin kun aikata dukan waɗannan ayyuka, in ji Ubangiji, na yi muku magana, ina tashi da sassafe ina magana, amma ba ku saurara ba; na kuma kira ku, amma ba ku amsa ba; saboda haka zan yi wa wannan gida, wanda ake kiran sunana a kansa, wanda kuke dogara gare shi, da kuma wurin da na ba ku da ubanninku, kamar yadda na yi wa Shilo. Zan kuma jefar da ku daga gabana, kamar yadda na jefar da dukan 'yan'uwanku, wato dukan zuriyar Efraimu. Saboda haka kada ka yi wa wannan jama'a addu'a, kada kuma ka daga kuka ko roko domin su, kada kuma ka yi mini ceto: gama ba zan saurare ka ba. Irmiya 7:1–16.

An gaya wa Irmiya kada ya yi addu'a domin Isra'ila ta dā, gama sun kai wani matsayi na rashin dawowa, kamar yadda Yahudawan masu gardama suka yi a ƙarshen babi na ashirin da biyu. Sa'ad da Musa, (mutumin alkawari) ya fuskanci shawarar Allah ta hallaka zaɓaɓɓen mutanen alkawari, Musa ya yi roko ta wajen addu'a. A babi na bakwai, an gaya wa Irmiya kada ya yi addu'a domin ainihin waɗannan mutanen alkawari guda ɗaya. An bayyana tarihin annabcin Shilo a matsayin hujja a jere bisa jere cewa Allah yana ƙin zaɓaɓɓen mutanen alkawari sa'ad da zunubinsu ya kai wani matsayi da ba zai yiwu a fanshe shi ba, kamar yadda aka bayyana a cikin aya guda ɗaya.

Ifraimu ya manne wa gumaka: ku ƙyale shi. Hosea 4:17.

A cikin tarihin alkawari, wajen da Allah Ya ƙare dangantakarsa ta alkawari wata takamaimiyar alama ce ta hanya. Ƙin karɓar rahoton Joshua da Caleb, wanda ya kasance alamar gwaji na goma, wani misali ne kuma. Haka nan an kuma gaya wa Irmiya, a 'yan surori kaɗan daga baya, kada ya yi addu'a domin wannan jama'a.

Saboda haka kada ka yi addu'a saboda wannan jama'a, kada kuma ka daga kuka ko addu'a dominsu; gama ba zan ji su ba a lokacin da suke kuka gare ni saboda wahalarsu. Irmiya 11:14.

A cikin babi na bakwai, zubar da Laodiceyawa a lokacin dokar Lahadi, kamar yadda alamar Shiloha ta wakilta, yana bayyana abin da Shi “zai yi” a nan gaba kaɗan.

Saboda haka zan yi wa wannan gida, wanda ake kira da sunana, inda kuke dogara, da kuma wurin da na ba ku da ubanninku, kamar yadda na yi wa Shilo. Kuma zan kore ku daga gabana, kamar yadda na kori dukan 'yan'uwanku, wato dukan zuriyar Ifraimu. Saboda haka kada ka yi addu'a domin wannan jama'a, kuma kada ka daga kuka ko roko saboda su, kuma kada ka yi mini ceto: gama ba zan saurare ka ba. Irmiya 7:14–16.

A cikin sura ta goma sha ɗaya, umarnin kada a yi addu'a yana nufin tsoron da zai kama Laodiceyawa sa'ad da suka tsinci kansu a cikin lokacin wahala da ke biyo bayan dokar Lahadi. Tsoron da suke ji yana ajiye ne a cikin tarihin kin yarda da alkawarin da suka yi.

Ku ji kalmomin wannan alkawari, ku fadɗa wa mutanen Yahuza da mazaunan Urushalima; ka ce musu,

Ga abin da Ubangiji Allah na Isra'ila ya ce;

La'ana ta tabbata ga mutumin da bai yi biyayya ga kalmomin wannan alkawari ba, wanda na umarci kakanninku da shi a ranar da na fitar da su daga ƙasar Masar, daga tanderun ƙarfe, ina cewa, Ku yi biyayya ga muryata, ku aikata su, bisa ga dukan abin da na umarce ku: sa'an nan za ku zama mutanena, ni kuwa zan zama Allahnku: domin in cika rantsuwar da na rantsa wa kakanninku, in ba su ƙasa mai gudɗana da madara da zuma, kamar yadda take a yau.

Sai na amsa, na ce, Haka yɔ zama, Ya Ubangiji. Sa'an nan Ubangiji ya ce mini,

Ka shelanta dukan waɗannan kalmomi a biranen Yahuza, da kuma a titunan Urushalima, kana cewa, Ku ji kalmomin wannan alkawari, ku kuwa aikata su. Gama na nace ƙwarai na yi wa kakanninku gargadi tun ranar da na fito da su daga ƙasar Masar, har zuwa wannan yini, ina tashi da sassafe ina gargadi, ina cewa, Ku yi biyayya ga muryata. Duk da haka ba su yi biyayya ba, ba su kuma karkata kunnen su ba, amma kowa ya yi tafiya bisa ga tunanin mugun zuciyarsa. Saboda haka zan kawo a kansu dukan kalmomin wannan alkawari, waɗanda na umarce su su aikata; amma ba su aikata su ba.

Sai Ubangiji ya ce mini, “An sami wani maƙarƙashiya a tsakiyar mutanen Yahuza, da kuma a tsakiyar mazaunan Urushalima. Sun koma ga mugayen ayyukan kakanninsu, waɗanda suka ƙi jin maganata; suka bi waɗansu alloli domin su bauta musu. Gidan Isra'ila da gidan Yahuza sun karya alkawarina wanda na yi da kakanninsu.”

Saboda haka, ga abin da Ubangiji ya ce, Ga shi, zan kawo musu masifa wadda ba za su iya kubuta daga gare ta ba; ko da kuwa suka yi kuka gare ni, ba zan saurare su ba. Sa'an nan biranen Yahuza da mazaunan Urushalima za su tafi, su yi kuka ga allolin da suke miƙa musu turaren ƙonawa; amma ba za su cece su ko kaɗan ba a lokacin wahalarsu. Gama gwargwadon yawan biranenka ne allolinka, ya Yahuza; kuma gwargwadon yawan titunan Urushalima kuka kafa bagadai ga abin nan na kunya, wato bagadai domin ƙona turare ga Ba'al.

Saboda haka kada ka yi addu'a domin wannan jama'a, kada ka ɗaga kuka ko roko saboda su; gama ba zan saurare su ba a lokacin da suka yi mini kuka saboda wahalarsu. Irmiya 11:1–14.

An bayyana tashin matattu na waɗanda ake zaɓa domin su kasance cikin ɗari da dubu arba'in da huɗu a cikin Ru'ya ta Yohanna 11:11; kuma an bayyana taruwarsu ta ƙarshe a cikin Ishaya 11:11; kuma an bayyana layin waje na macijin, da dabbar, da annabin ƙarya a cikin Daniyel 11:11; An bayyana hukuncin dokar Lahadi a kan zawan a cikin Ezekiel 11:11, kuma an bayyana azaba da tsoron da ke zuwa a kan wawaye budurwai a cikin Irmiya 11:11.

Umurnin da aka bayar na kada a yi wa wannan jama'a addu'a shi ne alamar hanya a cikin ayoyi na ƙarshe na Matiyu sura ta ashirin da biyu, kuma sura ta ashirin da uku tana bayyana kaituna takwas

a kan Adventism. Sura ta ashirin da uku ko dai Oktoba 22, 1844 ce, ko kuma dokar Lahadi. Duk waɗannan alamomin hanya cika ne na aure, kuma auren yana tsakanin amarya da miji, waɗanda suke haɗuwa su zama nama ɗaya. Cikawar aure tana wakiltar kafara, ko kuwa “zama-ɗaya.” An haliɗci mutum cikin surar Allah, kuma Ya haliɗci namiji da mace. 'Ya'yansu ana wakiltarsu da chromosomes ashirin da uku daga namiji da ashirin da uku daga mace. Tare, chromosomes dɗinsu arba'in da shida suna gina haikali. Kowane mutum haikali ne, gama ba ku sani ba cewa ku haikalin Ubangiji ne?

Cikar aure, sa'ad da su biyun suka zama ɗaya, shi ne haɗuwar haikalai biyu na ashirin da uku, domin a samar da haikali ɗaya na arba'in da shida. Almasihu shi ne wanda yake gina haikalin, kuma Yana gina ikilisiyarsa a matsayin haikalin mace wanda zai haɗu da haikalinsa na namiji. Haɗin kuwa yana faruwa ne sa'ad da aka haɗa haikalin mutum da na Allahntaka a Wuri Mafi Tsarki na haikalin Allah. “Ashirin da uku” alama ce ta hatimtar dubu ɗari da arba'in da huɗu, kuma wannan aikin ya fara ne a ƙarshen annabcin shekaru dubu biyu da ɗari uku. Matiyu ashirin da uku shi ne shelar hukunci a kan Adventistocin Bakwai na Laodikiya, waɗanda su ne jabu na dubu ɗari da arba'in da huɗu.

Mutane ɗari da arba'in da huɗu su ne na takwas wanda yake daga cikin bakwai ɗin, kuma su ne waɗanda ake ta da su a rana ta takwas, kuma su ne rayuka takwas a cikin jirgin Nuhu, su ne zuriya takwas na Seth, kuma hatimin da yake a goshinsu an yi masa misali ta wurin kaciya, wadda aka yi a rana ta takwas. Su ne firistoci waɗanda ake shafawa domin hidima a rana ta takwas, kuma furucin masifu takwas a kan Adventism a sura ta ashirin da uku, furuci ne a kan na takwas na jabu.

Hukuncin kaito da aka furta a kan budurwai marasa hikima ya biyo bayan hatimtar mutanen Allah a aya ta ƙarshe ta sura ta ashirin da biyu. Sura ta ashirin da biyu ta yi daidai da sura ta ashirin da biyu a Farawa, gama littafi na fari na Tsohon Alkawari yana zama nau'i na littafi na fari na Sabon Alkawari. A tsakiyar layin annabci na Matiyu goma sha ɗaya zuwa sura ta ashirin da biyu, wanda yake wakiltar surori goma sha biyu, kuma ta shida cikin waɗannan surori goma sha biyu ita ce sura ta goma sha shida, inda aka canja sunan Simon Barjona zuwa Bitrus.

Ni kuma ina ce maka, Kai ne Bitrus, kuma a kan wannan dutse zan gina ikkilisiyata; kuma ƙofofin jahannama ba za su rinjaye ta ba. Matiyu 16:18.

Akwai ayoyi 459 a cikin Matta surori na goma sha ɗaya zuwa na ashirin da biyu. Ayar tsakiyarsu ita ce aya ta goma sha bakwai ta sura ta goma sha shida, amma ba za a iya ware wannan aya daga ayoyi na goma sha takwas da goma sha tara ba, domin magana guda ɗaya ce.

Sai Yesu ya amsa ya ce masa, Mai-albarka ne kai, Simon Barjona; gama ba nama da jini ne suka bayyana maka wannan ba, sai dai Ubana wanda yake cikin sama. Ni kuma ina gaya maka, kai ne Bitrus, kuma a kan wannan dutse zan gina ikilisiyata; ƙofofin jahannama kuwa ba za su rinjaye ta ba. Kuma zan ba ka makullan mulkin sama; duk abin da za ka ɗaure a bisa duniya za a ɗaure shi a cikin sama; duk abin kuma da za ka kwance a bisa duniya za a kwance shi a cikin sama. Matiyu 16:17–19.

Ainihin tsakiyar surori goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu shi ne ainihin furucin alkawari na tushen Kiristanci. A cikin wannan furuci, an canja sunan Simon zuwa Bitrus, wanda; sa'ad da ka yi amfani da matsayin lamba da kowace harafi ta harshen Turanci take da shi; misali “a” ɗaya ce, kuma “z” ashirin da shida ce—za ka ga “p” ita ce 16, “e” ita ce 5, kuma “t” ita ce 20, sai wata “e” kuma ita ce 5, “r” kuwa ita ce 18. Sa'ad da ka ninka 16 X 5 X 20 X 5 X 18, sakamakon ya zama 144,000, kuma nassin da yake magana game da canjin sunan Bitrus, alamar dangantakar alkawari, ana samunsa a sura ta 16 aya ta 18, kuma harafin farko na Peter shi ne lamba 16, harafin karshe kuwa shi ne lamba 18. Duk wannan yana a tsakiyar surori goma sha biyu da suka fara da alamar goma sha ɗaya suka kuma fare da alamar ashirin da biyu.

Ana kuma samun wannan layi a cikin Farawa surori goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu, kuma a cikin wannan layi akwai ayoyi 305, wanda ke nuna sura ta goma sha bakwai da aya ta goma sha ɗaya a matsayin cibiyar wannan layi. Wannan layi na surori goma sha biyu na littafi na farko na Tsohon Alkawari yana nuna alkawarin da aka yi da Ibrahim, kuma yana wakiltar layin alfa wanda yake haɗuwa da layin omega, a cikin waɗannan surori guda ɗaya na littafi na farko na Sabon Alkawari. Cibiyar layin omega a cikin Matiyu ita ce kololuwar dangantakar alkawari ta dubu ɗari da arba'in da huɗu, waɗanda su ne alamar alkawarin da ake ɗagawa a lokacin dokar Lahadi. Ayar cibiyar layin Farawa ba wai tana nuna ayar cibiyar kaɗai ba ne, amma kuma mataki na biyu ko na tsakiya na alkawari mai sassa uku da Ibrahim, haka nan kuma, da muhimmanci iri ɗaya, alamar alkawarin.

Kuma za ku yi kaciya ga naman kaciyar ku; kuma za ta zama alamar alkawari tsakanina da ku. Farawa 17:11.

Za mu ci gaba da waɗannan abubuwa a makala ta gaba.

“Sa'an nan, yayin da ya ke share kura da shara, lu'ulu'u na karya da kuɗaɗen jabu, duk suka tashi suka fita ta taga kamar gajimare, iska kuma ta kwashe su. A cikin wannan hargitsi na rufe idanuna na ɗan lokaci; da na buɗe su, sharan ya tafi gaba ɗaya. Lu'ulu'u masu daraja, diamand, da tsabar kuɗin zinariya da azurfa, suna kwance a warwatse da yalwa a ko'ina cikin ɗakin.”

“Sai ya ɗora a kan tebur wani akwati, wanda ya fi na ɗa girma kwarai da kuma kyau, ya kuma tattara kayan ado masu daraja, lu'ulu'u, da tsabar kuɗi, hannu-hannu, ya zuba su cikin akwatin, har sai da ba a bar ko ɗaya ba, ko da yake waɗansu daga cikin lu'ulu'un ba su fi kan allura girma ba.

“Sa'an nan ya kira ni in ‘zo in gani.’”

“Na duba cikin akwatin, amma idanuwana suka rude saboda abin da na gani. Sun yi haske sau goma fiye da ɗaukakarsu ta ɗa. Na yi zaton an goge su da yashi ta wurin kafafun waɗannan mugayen mutane waɗanda suka watse su, suka kuma tattake su cikin kura. An shirya su cikin kyakkyawan tsari a cikin akwatin, kowane ɗaya a wurinsa, ba tare da an ga wata alamar wahalar mutumin da ya jefa su a ciki ba. Na yi ihu saboda tsananin farin ciki, kuma wannan ihun ne ya tashe ni.” Early Writings, 83.

“Kuna mayar da zuwan Ubangiji can nesa kwarai. Na ga ruwan sama na karshe yana zuwa kamar [kwatsam kamar] kukan tsakar dare, kuma da iko sau goma.” Spalding and Magan, 5.

Kuma a cikin dukan al’amuran hikima da fahimta da sarki ya tambaye su, ya same su sun fi dukan masu sihiri da masu duba taurari da suke cikin dukan mulkinsa sau goma. Daniyel 1:20.